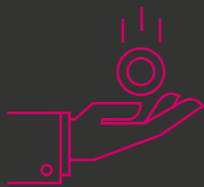

POMOC DLA FRANKOWICZÓW

Jakie są szanse wygranej w batalii z bankiem w przypadku wystąpienia z pozwem z umowy kredytu frankowego?

Coraz więcej osób decyduje się na wystąpienie z pozwem przeciwko bankowi z tytułu umowy kredytowej we franku szwajcarskim. Powód? Mimo tego, że orzecznictwo w tego typu sprawach nie jest jednolite, znaczna część spraw kończy się w sądzie wygraną konsumenta.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze, w naszej ocenie, kwestie, istotne podczas oceny szans wystąpienia z powództwem opartym na umowie kredytowej we franku szwajcarskim.

1. Analiza postanowień umowy kredytowej

Przygotowanie pozwu opartego na umowie we franku szwajcarskim rozpocząć należy od analizy postanowień umowy, pod kątem ustalenia zasadności wystąpienia z powództwem w oparciu o:

- uznanie umowy za nieważną
- uznanie poszczególnych postanowień umowy za abuzywne

2. Uznanie umowy kredytowej za nieważną

Umowa kredytu może zostać uznana za nieważną od chwili jej zawarcia, z uwagi na to, że:

- umowa kredytu w istocie nie określała kwoty kredytu, albowiem kwota kredytu została wyrażona we frankach szwajcarskich, natomiast wypłacona w złotych polskich według nieokreślonego, stosowanego przez bank kursu (w przypadku kredytów denominowanych kursem franka szwajcarskiego) lub umowa kredytu została wprawdzie wyrażona w złotych polskich, natomiast kwota kredytu została wypłacana zgodnie z kursem

franka szwajcarskiego ustalonym według nieokreślonego, stosowanego przez bank kursu (w przypadku kredytów indeksowanych kursem franka szwajcarskiego),

- naruszona została zasada walutowości poprzez to, że nie doszło do faktycznego obrotu frankami szwajcarskimi dozwolonego przepisami prawa dewizowego,
- jej postanowienia są sprzeczne z naturą stosunku prawnego i zasadami współżycia społecznego z uwagi na to, że na kredytobiorcę zostało przerzucone nieograniczone ryzyko wzrostu kursu franka.

3. Uznanie poszczególnych postanowień umowy za abuzywne

Poszczególne postanowienia umowy kredytowej mogą zostać uznane za abuzywne, co oznacza, że ze względu na ich charakter są one nieważne. To z kolei oznacza, że nie wiążą one konsumentów.

Celem ustalenia, które z postanowień umowy kredytowej mogą zostać uznane za niewiążące, konieczne jest przejrzanie Rejestru klauzul niedozwolonych. Rejestr ten dostępny jest na stronie: https://www.uokik.gov.pl/rejestr_klauzul_niedozwolonych2.php prowadzonej przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do rejestru, przed 17 kwietnia 2016 r., czyli przed wejściem w życie znowelizowanej ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, wpisywane były postanowienia umowne, które Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał za niedozwolone.

Obecnie, trafiają tam jedynie takie klauzule, odnośnie do których pozwy wniesiono przed 17 kwietnia 2016 r. W nowych sprawach, rozstrzygnięcia dotyczące stosowania niedozwolonych postanowień wzorców umowy wynikają z decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i publikowane są w bazie decyzji na stronie internetowej Urzędu.

4. Przykładowe klauzule uznane za abuzywne

- „Raty kapitałowo-odsetkowe oraz raty odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej BRE Banku S.A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14:50.”¹
- „W przypadku kredytu indeksowanego kursem waluty obcej kwota raty spłaty obliczona jest według kursu sprzedaży dewiz, obowiązującego w Banku na podstawie obowiązującej w Banku Tabeli Kursów Walut Obcych z dnia spłaty.”²

1. Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 27 grudnia 2010 r. (XVII Amc 1531/09)

2. Wyrok Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 14 grudnia 2010 r. (XVII Amc 426/09).

Zapisy dotyczące nieokreślonego kursu wymiany walut stosowanego przez bank przy spłacie kredytu (przelicznika złotych na franki) zostały uznane za niewiążące w stosunku do kredytobiorców, z uwagi na ich abuzywny charakter.

Dodatkowo, w pozwie można domagać się uznania przez sąd za niewiążące innych postanowień umownych, w szczególności odnoszących się do żądania przez bank ubezpieczenia tzw. niskiego wkładu, czy też tzw. klauzuli podwyższonego oprocentowania w okresie między wpisem hipoteki, a przedłożeniem w banku dokumentów potwierdzających ten wpis.

5. Wyliczenie wartości przedmiotu sporu

Kierując pozew do sądu, w przypadku umów kredytu, zawsze należy podać wartość przedmiotu sporu, co w tym przypadku będzie kwotą należną od banku w związku z unieważnieniem umowy lub uznaniem poszczególnych klauzul za abuzywne. W uproszczeniu można przedstawić dwie metody ustalania tej wartości.

W przypadku pozwu o unieważnienie umowy kredytu, wartość przedmiotu sporu należy wyliczyć poprzez zsumowanie wszystkich wpłaconych bankowi do tej pory kwot, w tym rat kapitałowych, odsetkowych i wszystkich opłat tzw. około kredytowych.

Natomiast w przypadku unieważnienia tzw. klauzuli przeliczeniowej na podstawie, której bank określa kurs franka i wysokość raty, wartość przedmiotu sporu obliczana jest jako różnica między wszystkimi faktycznie zapłaconymi ratami, a ratami, które kredytobiorca zapłaciłby, gdyby klauzula ta nie obowiązywała. Najczęściej przyjmuje się, że raty powinny być płacone w oparciu o kurs franka obowiązujący w dniu zawarcia umowy kredytu.

W praktyce wyliczenie wszystkich należności z umowy kredytu objętych wartością przedmiotu sporu wymaga specjalistycznej wiedzy ekonomicznej, dlatego też w pozwie podaje się jedynie szacunkową wartość przedmiotu sporu wraz z wnioskiem o wyznaczenie biegłego przez sąd w celu ustalenia dokładnej wartości przedmiotu sporu, która w przypadku wygranej sprawy przez konsumenta powinna stanowić kwotę zasądzoną jako należność główna.

6. Właściwość sądu

Kolejnym istotnym zagadnieniem jest ustalenie sądu właściwego do rozpoznania sprawy.

Co do zasady, banki mają swoją główną siedzibę w największych miastach w Polsce, natomiast konsumenci często zawierają umowy kredytu w oddziałach banków umiejscowionych w innych miejscowościach. Gdzie w takim przypadku należy skierować pozew, do sądu właściwego dla głównej siedziby banku, czy do sądu właściwego dla oddziału banku?

Wedle podstawowej reguły wynikającej z art. 30 kpc, powództwo przeciwko osobie prawnej (bankowi) lub innemu podmiotowi niebędącemu osobą fizyczną wytacza się według miejsca ich siedziby, a więc w przypadku większości banków do właściwego sądu w Warszawie. Jednakże, konsument może również wytoczyć powództwo przeciwko

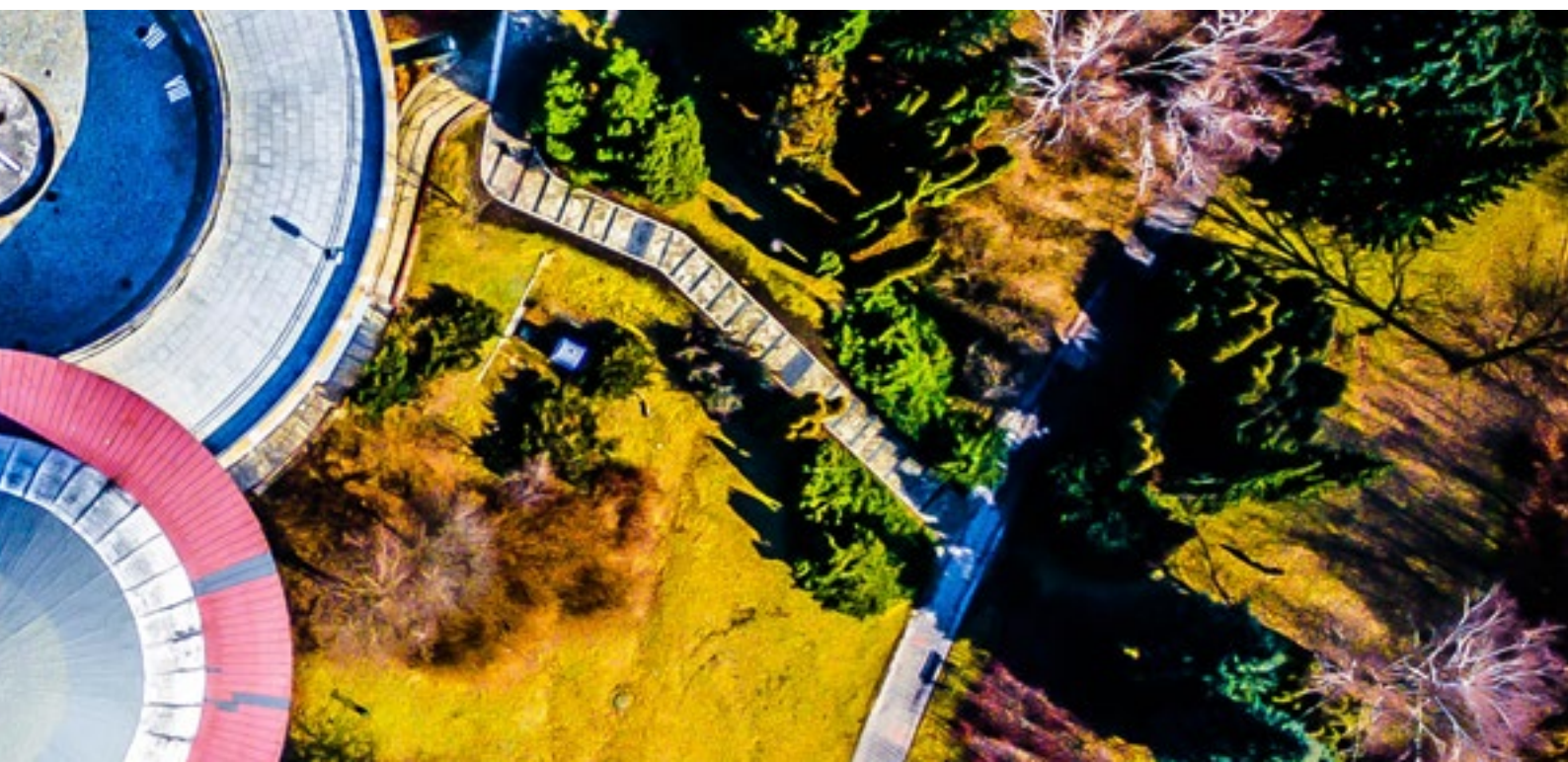
przedsiębiorcy (bankowi) przed sąd, w którego okręgu znajduje się zakład główny **lub oddział**, jeżeli roszczenie pozostaje w związku z działalnością tego zakładu lub oddziału, co wynika z art. 33 kpc.

Zgodnie z powyższym, konsument wedle swojego wyboru może skierować pozew do sądu właściwego dla głównej siedziby banku lub do sądu właściwego dla oddziału banku, z którym zawarł umowę kredytu.

7. Terminy przedawnienia

W odniesieniu do umów kredytu termin przedawnienia wynosi dziesięć lat i jest liczony odrębnie dla każdej raty spłacanej przez konsumenta. Oznacza to, że po upływie dziesięciu lat od zawarcia umowy kredytu, konsument w dalszym ciągu może wystąpić do sądu z powództwem, ponieważ ewentualny zarzut przedawnienia podniesiony przez bank będzie skuteczny jedynie wobec rat spłaconych wcześniej niż 10 lat od wniesienia pozwu, w pozostałym zakresie przedawnienie nie będzie miało miejsca.

W nagłych przypadkach kiedy termin przedawnienia jest bliski i nie ma wystarczającej ilości czasu na przygotowanie pozwu przeciwko bankowi, konsument może złożyć do sądu wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, który jeśli zostanie poprawnie sporządzony, przerwie bieg przedawnienia i pozwoli uzyskać czas niezbędny do przygotowania

Mamy nadzieję, że broszura POMOC DLA FRANKOWICZÓW będzie dla Państwa pomocna. Informacje w niej zawarte nie stanowią opinii prawnej ani porady. W celu uzyskania pełnych informacji lub porady prawnej, prosimy o kontakt.

Elżbieta Lis

radca prawny

T: +48 32 731 68 58

E: elzbieta.lis@ksplegal.pl

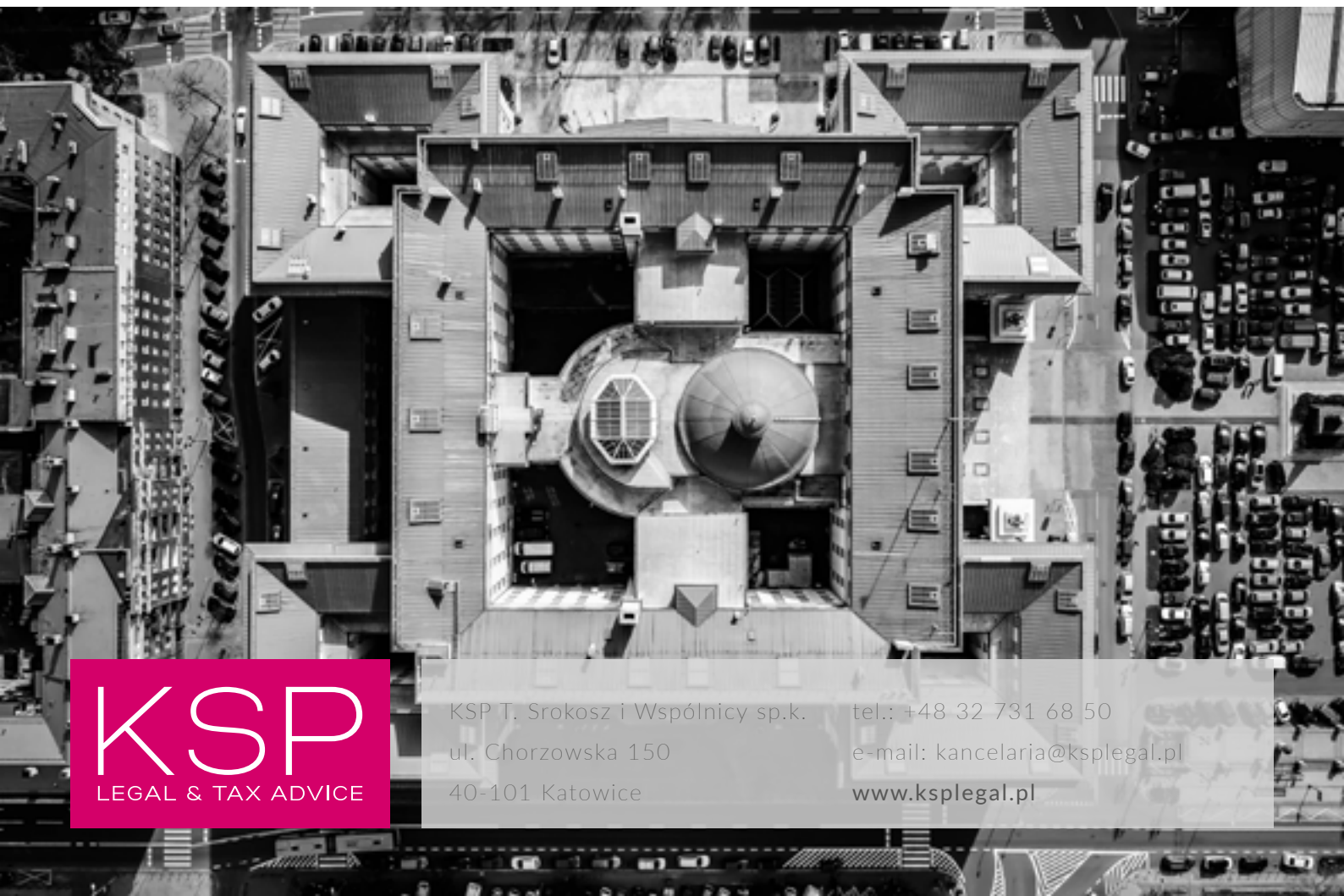

Adriana Wydziałkiewicz

adwokat

T: +48 32 731 68 67

E: adriana.wydzialkiewicz@ksplegal.pl

KSP
LEGAL & TAX ADVICE

KSP T. Srokosz i Wspólnicy sp.k.

ul. Chorzowska 150

40-101 Katowice

tel.: +48 32 731 68 50

e-mail: kancelaria@ksplegal.pl

www.ksplegal.pl